

509 Sıra Nolu VUK Genel Tebliđi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	61504625-130-39440
Tarih	08.06.2022
Sıra no	509

T.C.

KÜTAHYA VALİLİĞİ

Defterdarlık Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 61504625-130-39440

08.06.2022

Konu : 509 Sıra Nolu VUK Genel Tebliđi

İlgi : ... tarih ve ... kayıt sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda,

-1/1/2020 tarihinden itibaren kendi isteğiniz ile e-Fatura, e-Defter mükellefi olarak akaryakıt istasyonu işletmesi faaliyetinde bulunduğunuz,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının düzenlemiş olduğu mal temini teklif alımları sonucu Şirketiniz bünyesinde yapılan akaryakıt satışlarında mal bedelinin peşin olarak ödendiği ve fatura istendiği, mal tesliminin ise kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarına göre farklı zamanlarda yapıldığı, akaryakıt teslimi sırasında pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan ÖKC fişinin araç plaka numarasına otomatik olarak düzenlendiği,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının peşin olarak ödediği akaryakıt bedelleri için ödeme tarihinde fatura düzenlenmesi gerekiyorsa e-Fatura, e-Arşiv Fatura veya kağıt ortamında fatura olarak mı düzenleneceği,

-Bu işleme ilişkin katma değer vergisinin (KDV) fatura düzenleme tarihinde mi akaryakıtın fiilen teslim edildiği tarihte mi beyan edilmesi gerektiği

hususlarında Defterdarlığımızdan görüş talep edilmektedir.

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-10/a maddesinde, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile 10/b maddesinde, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi halinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesiyle 10/c maddesinde , kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran

olayın meydana geleceđi,

-20/1 inci maddesinde ise teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu

hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak kullanılma zorunluluğu getirilen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceğı, Bakanlığımızın; mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, bu süreyi indirmeye ya da faturanın malın teslim edildiğı veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesi zorunluluğu getirmeye yetkili olduğu ve bu süreler içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,

- 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere, vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak

mecburiyetinde oldukları

hükme bağlanmıştır.

531 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Fatura Düzenleme Süresi" başlıklı 4 üncü maddesinde,

"(1) 213 sayılı Kanunun 231 ve mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak, ihrakiye teslimleri hariç olmak üzere, faturanın aşağıdaki hallerde teslim anında düzenlenmesi uygun bulunmuştur.

a) 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanların (rafinerici, dağıtıcı, bayi, serbest kullanıcı gibi) kendi aralarında yaptıkları akaryakıt ve LPG teslimi.

b) Tankerlerle veya özel nakliye araçlarıyla taşınmak suretiyle akaryakıt ve LPG otogaz bayii veya istasyonu dışında müşterinin istediği mahalde (yürüttükleri faaliyetlerindeki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla fabrika, şantiye, nakliye filosu işletmeleri ve benzeri yerlerde) yapılan akaryakıt ve LPG teslimi.

Birinci fıkra kapsamındaki teslimlerde, alıcının tamamen veya kısmen akaryakıt ve LPG alımından vazgeçmesi ya da söz konusu teslimlere ilişkin olarak düzenlenen faturada gösterilen miktardan daha az akaryakıt ve LPG teslim edilmesi halinde, bu durumun ortaya çıktığı anda;

- Alıcının 213 sayılı Kanunun 232 nci maddesine göre fatura düzenleme zorunluluğu bulunanlar kapsamında olması halinde, alıcı tarafından satıcı adına fatura,

- Alıcının 213 sayılı Kanun uyarınca belge düzenleme yükümlülüğü bulunanlar kapsamında olmaması halinde ise satıcı tarafından 213 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinde belirlenen asgari bilgileri içerecek şekilde gider pusulası,

düzenlenecektir. Bu kapsamda düzenlenen belge üzerinde, işlemin mahiyetine ilişkin açıklama ile birlikte, ilgili faturanın tarih ve numarasına da yer verilecektir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu bağlamda, tahakkuka ilişkin bir belge olan faturanın, azami malın teslimi veya hizmetin ifasını müteakip yedi gün içinde (531 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 4 üncü maddesinde belirtilen hallerde teslim anında düzenlenmesi) gerekmekte olup, yasal bir zorunluluk olmamakla birlikte, müşterinin talep etmesi halinde malın tesliminden veya hizmetin ifasından önce de fatura düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, 68 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğinde, "2- Taşıt veya Müşteri Tanıma Sistemleri Kullanılarak veya Özel Anlaşmalara Dayanılarak Yapılan Akaryakıt Satışlarında Belge Düzeni

Akaryakıt istasyon işletmeleri veya dağıtım şirketleri, bazı kamu kurumları veya özel firmalara, işleriyle ilgili taşıtları için taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemleri veya özel olarak geliştirilen kartları kullanarak ya da özel anlaşmalara dayanarak akaryakıt satabilmektedirler. Anılan işletmelerin bahse konu satışlarını aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde belgelendirmeleri de mümkün bulunmaktadır.

...

3- Bedeli Peşin Ödenen Akaryakıt Satışlarında Belge Düzeni

Bazı kamu kurumları ve firmalar taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler kullanılarak veya özel anlaşmaya dayanarak daha sonra alacakları akaryakıtın bedelini peşin ödeyip faturasını düzenlemek şeklinde de anlaşma yapabilmektedirler.

Bedeli peşin ödenip faturası düzenlenmiş bulunan satışlarla ilgili olarak bilahare taşıtlara yapılacak akaryakıt teslimlerinde, pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkacak fişlerin daha önce düzenlenmiş bulunan faturalarla ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Buna göre dağıtım şirketleri ve/veya akaryakıt istasyon işletmelerinin bedelini peşin tahsil ederek düzenlemiş oldukları faturalara eklenmek üzere, her ayın sonu itibarıyla o ay içerisinde yapılan satışlara ilişkin olarak (Bu tebliğin (2) numaralı bölümünde belirtildiği şekilde) iki örnek liste hazırlayacaklardır. Söz konusu listeler işletmelerce, imzalanıp kaşelendikten sonra bir örneği daha önce düzenlenmiş bulunan faturanın işletmede kalan nüshasına eklenecek, diğer örneği de faturanın ilk nüshasına eklenmek üzere alıcıya verilecektir. Akaryakıt teslimi sırasında otomatik olarak çıkan fişler, bu Tebliğin (2) numaralı bölümünde belirtildiği şekilde akaryakıt istasyonu işletmelerince iptal edilerek, adına fatura düzenlenen kişi veya kuruluşlarca saklanacaktır.

Dağıtım şirketleri ve/veya akaryakıt istasyon işletmeleri ile alıcılar arasındaki anlaşmanın, satılacak akaryakıtın miktarı itibarıyla yapıldığı hallerde, önceden düzenlenen faturada yazılı tutar ile bu faturaya istinaden yapılan akaryakıt teslimlerine ilişkin ödeme kaydedici cihaz fişlerinde yazılı tutarların toplamı arasında (akaryakıtın teslim edildiği tarihlerdeki birim fiyatının farklı olması dolayısıyla) farklılık olması durumunda, muhasebe kayıtlarında fatura üzerinde yazılı tutar esas alınacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, bedeli peşin ödenip faturası düzenlenmiş bulunan satışlarla ilgili olarak bilahare taşıtlara yapılacak akaryakıt teslimlerinde, pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkacak fişlerin daha önce düzenlenmiş bulunan faturalarla ilişkilendirilerek 68 Seri No.lu ÖKC Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara göre işlem yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 3 üncü bendinde Hazine ve Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Hazine ve Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrası ile Hazine ve Maliye Bakanlığı; elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Hazine ve Maliye Bakanlığına veya Hazine ve Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Cumhurbaşkanınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır. Söz konusu fıkra da ayrıca, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Hazine ve Maliye Bakanlığının; elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin konuyla ilgili olarak "IV.1.4. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu" başlıklı bölümünün (c) bendinde; "10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar ile iktisadi kamu kuruluşlarının e-Fatura uygulamasından yararlanma zorunluluğu, usul ve esasları Muhasebat Genel Müdürlüğü'nce tespit edilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sistemi çerçevesinde belirlenir." şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde; "İktisadi kamu kuruluşları: Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler iktisadi kamu kuruluşudur." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Tebliğin "IV.2.4.3. e-Arşiv Fatura Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Diğer Faturalar" başlıklı bölümünde ise;

"e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1/1/2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 30 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından vergiler dahil toplam tutarı 5.000 TL'yi) aşması halinde, söz konusu faturaların, bu Tebliğin "V.7." ve

"VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, "e-Arşiv Fatura" olarak Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenmesi zorunludur..." açıklamaları mevcuttur.

Diğer taraftan ilgili Tebliğin "V.7. e-Belge Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Belgelerin Kâğıt Olarak Düzenlenebileceği Haller" başlıklı bölümünün (ç) bendinde;

"...

Bakanlık veya Başkanlık tarafından e-Belge uygulamalarına ilişkin olarak yayımlanan genel tebliğ, sirküler ve teknik kılavuz ve duyurularda, belgelerin e-Belge yerine kâğıt olarak düzenlenmesine izin verilmesi,

gibi nedenlerle, kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla, kâğıt olarak düzenlenmesi durumunda özel usulsüzlük cezası kesilmez." şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Kamuya düzenlenen faturaların elektronik ortamda gönderimine ilişkin açıklamalara www.ebelge.gib.gov.tr adresinde yer alan "Kamu Harcama Süreçlerinde UBL-TR e-Fatura Uygulaması" teknik kılavuzunda yer verilmiş olup, kamu kurumlarına düzenlenen faturaların e-Fatura olarak düzenlenmesi uygulaması süreci Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu süreçte GİB e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olan vergi mükellefleri, merkezi yönetim kapsamında yer alan ve Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Yeni Harcama Yönetim Sistemini (MYS) kullanan kamu idareleri ve bunlara bağlı harcama birimleri adına, GİB e-Fatura Uygulaması aracılığı ile e-Fatura düzenleyip gönderebilmektedirler.

Bu kapsamda ilgili Kılavuzun "2. Kamu İdarelerine e-Fatura Gönderimi" başlıklı bölümünde ise; mezkur Tebliğin söz konusu hükmüne atıf yapılarak kamuya düzenlenen faturaların e-Fatura olarak düzenlenme zorunluluğunun bulunmadığı, kamu idarelerinin e-Fatura Uygulamasına geçişi sürecinde, gerek özel entegratörlerin, gerekse de kendi bilgi işlem sistemlerini entegre etmek suretiyle e-Fatura uygulamasından yararlanan mükelleflerin, bu kılavuzda açıklanan usul ve esaslara uygun geliştirmeleri yapana ya da bu kılavuzda aksi belirtilene kadar, e-Fatura mükellefi kamu idareleri adına e-Arşiv ya da kâğıt fatura düzenlemelerinin de mümkün bulunduğu bilgisine yer verilmiştir.

Diğer taraftan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına düzenlenecek faturaların 5 bin TL üzeri olması halinde düzenlenecek faturalar, e-Arşiv portalı üzerinden düzenlenebileceği gibi kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla kağıt fatura olarak düzenlenmesinin önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Şirketiniz tarafından;

- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar ile iktisadi kamu kuruluşlarına yapılan akaryakıt satışlarında mal bedelinin peşin olarak ödenmesi ve akaryakıt tesliminden önce fatura talep edilmesine bağlı olarak, durumuna göre e-Fatura/e-Arşiv Fatura düzenlenmesi,

- Bedeli peşin ödenip faturası düzenlenmiş bulunan satışlarla ilgili olarak bilahare taşıtlara yapılacak akaryakıt teslimlerinde, pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkacak fişlerin daha önce düzenlenmiş bulunan faturalarla ilişkilendirilmesi,

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından bedeli peşin ödenen ve Şirketiniz tarafından faturası düzenlenen işlemlerde, 3065 sayılı Kanunun 10/b maddesi uyarınca malın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi halinde vergiyi doğuran olay meydana geldiğinden, hesaplanan KDV'nin faturanın düzenlendiği tarihi içine alan vergilendirme döneminde beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026